

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณบดี งานบริหารและธุรการ โทร ๓๘๐๑

ที่ อว ๖๙.๕.๑.๑/.....

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอรายงานสรุปเนื้อหาและการนำไปใช้ประโยชน์

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

ตามที่คณะวิทยาศาสตร์ ได้อนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วม อบรม เรื่อง ASEAN DIGITAL LITERACY PROGRAMME เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖ ตั้งแต่เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ ห้อง ๒๑๐๕ อาคาร ๖๐ ปีแม่โจ้ นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมอบรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงขอรายงานสรุปเนื้อหาและประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

๑. สรุปเนื้อหาที่ได้รับจากการเข้าประชุม/อบรม ฯลฯ

จุดประสงค์ของการอบรมเพื่อลดผลกระทบในเชิงลบของข้อมูลบิดเบือนในประเทศสมาชิกอาเซียนและสร้างภูมิคุ้มกันต่อข้อมูลบิดเบือน และข้อมูลเท็จให้แก่ชุมชนในภูมิภาค พบว่าประเทศไทยมีการพัฒนาด้านดิจิทัลและมีสถิติการใช้งานอินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดียสูงเป็นอันดับ ๓ ของโลก ขณะเดียวกันอาชญากรทางด้านไซเบอร์ได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จบิดเบือนโฆษณาชักจูงประชาชนให้หลงเชื่อแบบผิดๆ และหลอกลวงให้แชร์ หรือบางครั้งเราเรียก Fake News เราสามารถแบ่งความผิดปกติของข้อมูลข่าวสารออกเป็น ๓ ประเภทดังนี้

๑. ข้อมูลที่แฝงเจตนาร้าย (Mal-information) เป็นข้อมูลที่มีพื้นฐานของความจริงแต่ถูกนำไปใช้เพื่อทำร้ายบุคคลองค์กร
๒. ข้อมูลเท็จหรือข้อมูลที่ผิด (Misinformation) ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ได้ตรวจสอบให้แน่ชัดเสียก่อน ข้อมูลอาจมีทั้งจริงและเท็จผสมกัน ผู้ส่งสารตั้งใจจะส่งข่าวออกไป แต่อาจจะไม่ได้ตระหนักว่าข่าวนั้นมีข้อมูลที่ผิดพลาดอยู่ เช่น ข่าวลือต่างๆ
๓. ข้อมูลบิดเบือน (Disinformation) เป็นข้อมูลที่ถูกเผยแพร่โดยรู้ว่าไม่เป็นความจริงและตั้งใจก่อให้เกิดความเสียหายเพื่อผลประโยชน์ และข้อมูลบิดเบือนสามารถแบ่งออกเป็น ๔ ประเภทดังนี้
 - ๓.๑ Click-Bait เป็นข่าวที่ใช้คำหรือรูปภาพพาดหัวที่ทำให้ดูชวนสงสัยใคร่รู้ หรือดึงดูดใจให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วไปคลิกเข้าไปอ่านหลงกลคลิกเข้าไปเพื่อเรียกยอดวิวในเว็บไซต์นั่นเอง
 - ๓.๒ การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง
 - ๓.๓ ข้อมูลบิดเบือนทางการเมือง
 - ๓.๔ ข้อมูลบิดเบือนจากรัฐบาล

● ผลกระทบของ Fake News

- ผู้รับได้ข้อมูลไม่ถูกต้อง ทำให้ตัดสินใจผิดพลาด อาจส่งผลเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น แชร์ข้อมูลว่าดื่มน้ำมะนาวช่วยรักษาโรคมะเร็งได้ ผู้ป่วยอาจเลิกไปรักษาด้วยวิธีเคมีบำบัดกับหมอ ทำให้มะเร็งลุกลามถึงขั้นเสียชีวิต

- ผู้รับเกิดความตระหนกตกใจ เช่น ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับภัยพิบัติ หรือโรคระบาดต่าง ๆ อาจทำให้ผู้คนแตกตื่น แหกักตุนของกินของใช้ หรือไปเข้าคิวฉีดวัคซีนป้องกันโรคซึ่งไม่เกิดขึ้นจริง ข้าราชการเมืองหรือนโยบายของรัฐที่อาจทำให้หุ้นขึ้นหรือลง นักลงทุนเทขายหุ้นหรือซื้อเพื่อเก็งกำไร
- ผู้ถูกแอบอ้างได้รับความเสียหาย เช่น ถูกล้อเลียน ดูหมิ่น กลั่นแกล้งรังแก (bully) เพราะข้อมูลเท็จที่เกิดจากการติดต่อให้ดูตลกขบขัน ถูกเกลียดชังจากข้อมูลเท็จเชิงใส่ร้ายป้ายสี หรือตัวอย่างข่าวดาราดังป่วยหนักใกล้เสียชีวิต ทำให้ประชาชนสงสาร มีจดหมายพกฉวยโอกาสเรียกรายเงินช่วยเหลือครอบครัวดาราดัง
- ข้อมูลที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคม เช่น ข้อมูลเท็จทางด้านการเมือง ข่าวสถานการณ์ระหว่างประเทศ อาจนำไปสู่ความไม่สงบสุขในสังคม สร้างปัญหาระหว่างประเทศได้

● แนวทางป้องกันข้อมูลบิดเบือนหรือข้อมูลเท็จ

๑. การตรวจสอบข้อเท็จจริง Fact-checking เช่น การพิสูจน์อักษร การใช้เครื่องมือออนไลน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของข่าว เช่น ค้นหาประวัติโปรไฟล์ของผู้โพสต์
๒. ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ไม่หลงเชื่อเนื้อหาที่ได้อ่าน ให้ศึกษาพิจารณาอย่างรอบคอบ
๓. สื่อควรคำนึงถึงหลักจริยธรรมก่อนทำการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

๒. ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่

๑. ได้พัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยการใช้งานอินเทอร์เน็ต ประเภทของข้อมูลที่บิดเบือน เพิ่มเติม
๒. นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในเนื้อหาการเรียนการสอนรายวิชาการใช้ชีวิตในสังคมดิจิทัล หัวข้อด้านการใช้ชีวิตในสังคมดิจิทัลและความปลอดภัยยุคดิจิทัล

๓. ประโยชน์ต่อหน่วยงาน (ระดับงาน/หลักสูตร/คณะ)

๑. การเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้รับให้บุคลากรภายในองค์กรทราบ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางป้องกันหน่วยงานหรือองค์กรในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะ และการบริโภคข้อมูลข่าวสารต่อไป

พร้อมนี้ได้แนบรายงานจากการเข้าประชุม/อบรมฯ มาพร้อมนี้แล้ว จำนวน...๑.....แผ่น/ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(.....
.....๒๕๖๕.....๒๕๖๕)

